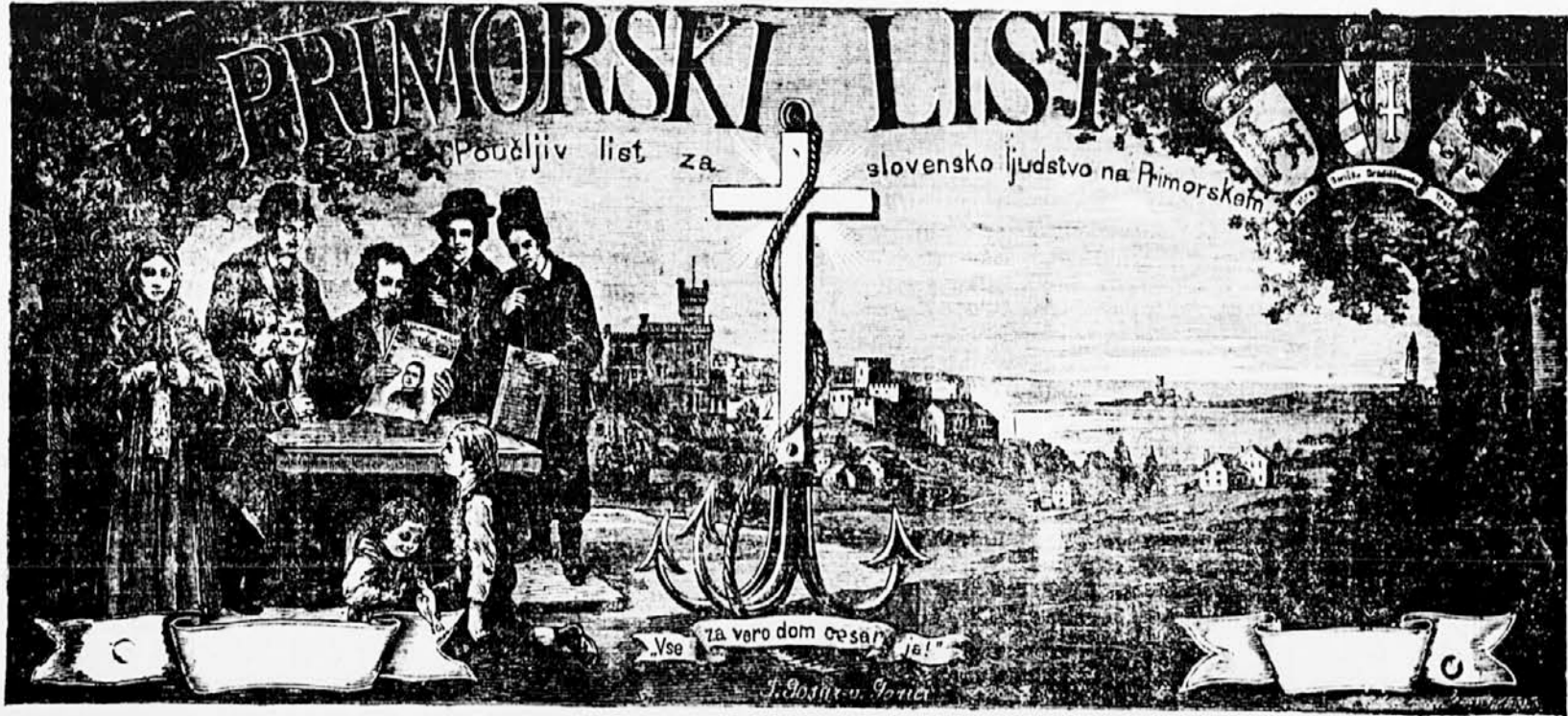

Izhaja vsaki teden k ob 11. u. dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrakovata pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 150.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija štev. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8—12 dopoldne v upravnistični pisarni.

Upravnistični pisarni sprejema upravnistično v Gorici, Seminarska ulica št. 9. Posla nezae številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Namski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corna) št. 14 po 8 vin.

Oglašni in poslanice se računajo po petih vstavih, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglase je plačati v Gorici.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Slovenski poslanci v državnem zboru.

Po končanih volitvah se vprašujejo vsi, kaj bo novega v državnem zboru? To je pač odvisno od poslancev, a ker so poslanci skoraj ravno isti ko v prejšnjem zboru, ni pričakovati nobene posebne novosti. Če je vlada pričakovala od novih volitev novih poslancev, se je motila. In vlada je to res pričakovala, ker sicer bi ne bila razpustila državnega zbora. Vlada je upala, da bodo narodje pri volitvi obsodili obstrukcijo, a to se ni zgodilo. Obstrukcija bo v novem državnem zboru močnejša ko v starem.

Ločiti pa imamo češko obstrukcijo od nemške. Obstrukcija mladočeškega kluba je bila le komedija v enem dejanju, izigrana v eni noči, mrtva že ob svojem začetku. Mladočeški klub je pač upal, da bo narod pri volitvah odobril obstrukcijo. Ali to se ni zgodilo. Volitve so bile silno usodne za Mladočehe in zdi se, da je mladočeški klub propadel, še predno je sploh prišel do veljave v državnem zboru. Kar so oni prizadeli Staročehom in njihov voditelju Lavoslavju Riegerju, to se zdaj njim vrača v dvojni meri.

Vse kaj družega je pa nemška obstrukcija. Ta je trajala skoraj tri leta in je od dne do dne rasla v državnem zboru. Vlada je upala, da jo umori z novimi volitvami, a to se ji ni posrečilo. Rogovileža Jurij Schönerer in Wolf, katera sta imela poprej le 8 mož, bosta jih imela zdaj 24. Njih sosedu v državnem zboru, nemška ljudska stranka, je tudi narasla na celih 48 mož, tako da se upata Schönerer in Wolf kar naravnost tudi brez povoda, spraviti v vik in krik 80—90 mož! Nasproti pa so one nemške stranke, katere so bile proti obstrukciji, izgubile mnogo poslancev, tako katoliška nemška stranka in krščanski socialci na Dunaju. Volitve so torej ustvarile tako-le stanje: nemška obstrukcija je vedno še mogoča, da celó verjetniša, ker močnejša kakor v starem zboru, češka obstrukcija je pa nemogoča in ako bi jo Mladočehi poskusili, bi se osmešili. Kaj se bo v res-

nici zgodilo v državnem zboru, ni treba prorokovati, saj bomo kmalu videli in slišali.

Vprašanje je, kaj naj storijo naši slovenski poslanci? Za obstrukcijo gotovo ne bodo, ker če obstrukcija zapre vrata državnega zbora, zapre našemu narodu usta. Mi Slovenci nimamo družega mesta, kjer bi mogli govoriti in tožiti, ko državni zbor. Če bo torej državni zbor še tako malo delal, je za nas vendar bolje, da zboruje, da se bomo smeli vsaj pritožiti, če že družega ne!

Vprašanje je nadalje, ali naj se vsi slovenski poslanci zložijo v en in isti klub? Dr. Tavčar se je vže izrekel proti temu; za njim potegneta še druga dva kranjska liberalca in morda tudi naš župan Gabršček. Svobodno jim, imajo naj svoj klub 4 mož. Vsi drugi slovenski poslanci pa naj se združijo v en klub, v kateri naj pridobijo še nekaj krščansko mislečih Slovanov. Slovenski narod je pri volitvi pokazal, da hoče biti krščanski narod in da obsoja liberalizem. Poslanci naj torej tudi na Dunaju pokažejo, da so zastopniki krščanskega naroda. Le polovičarstva ne več, sicer bomo v šestih letih ob vse mandate!

Če ne bo mogoče delati v državnem zboru, naj katoliški slovenski poslanci ustanovijo na Dunaju nekak o d b o r, ki bo skušal po diplomatični poti to doseči, kar ne bo mogoče doseči v javnem zboru.

Tudi je treba, da si naši katoliški slovenski poslanci ustvarijo program za celo Slovenijo, za kateri se bodo vsi skupaj potezali in sicer ne le za koristi Kranjske, ampak tudi za narodne pravice Goriške, Trsta, Istre, Štajerske in Koroške. En narod smo vsi.

To zaupanje imamo v naše slovenske katoliške poslance.

Politični pregled.

Naš notranji politični položaj.
— Uradna „Wiener Zeitung“ je objavila v torek cesarski patent, s katerim se sklicuje državni zbor na dan 31. t. m. —

In res! obrnejo se v Rim po dovoljenje. Ko to vdobé, podajo se na pot v družbi spremljevalcev, krepkih mož. Huda bila je pot že hitro v začetku, strmina vrhu strmine, vendar pa še mirno vreme, šest ur in pol hoje v hrib. Ko pride noč, prenočijo v revni koči lovecev.

Drugo jutro gredó dalje. Vedno v eni in drugi smrti nevarnosti; le mala napačna stopinja, en spodrs in bil je eden ali drugi zgubljen za vselej. Strme globočine, divji prepadi, plazovi snega, vse to se vrsti vedno in vedno. En duhovnik nese kelih, drugi svetinje za oltar, možje pa deske in pripravo za mizo.

Že so v višini 4000 metrov! Kar prihrumi in nastane vihar! Potniki se komaj upirajo dalje; že jim upada srcé. Hodijo in plezajo višje in višje cel dan 10. avgusta. En duhovnik ne more več dalje. Ostane na poti v neki gorski bajti. Za slabim dnevom se je napovedala še hujsa noč.

Ministerski svet je imel v soboto popoldne svoje posvetovanje, ki je trajalo nad šest ur, kar je nekaj izvanrednega. Predmet posvetovanja gotovo ni bilo družega, nego politični položaj, v katerem se nahaja naša državna polovica po dokončanih državnozbornih volitvah.

Kakor poročajo dunajski listi, pa ni prišlo v tem ministerskem svetu do nikakega konečnega zaključka in se bode ministersko posvetovanje še te dni nadaljevalo.

Novo izvoljeni državni zbor.

— Po dokončanih državnozbornih volitvah zanimalo bode naše čitatelje izvedeti konečni izid državnozbornih volitev in sicer z ozirom na njih strankarsko stališče. Zato smo sklenili podati jim naslednje podatke, ki dokazujejo, v kakem razmerju se vračajo stranke prejšnjega državnega zbora v novo zbornico. Pri nekaterih strankah so se rodile tudi nekatere podstranke, ki pa bodo v glavnih vprašanjih se oklenile najbrže starih vočjih strank. Konečni izid državnozbornih volitev je torej ta-le, in sicer po razmerju števila poslancev v prejšnji zbornici in po številu, kakor bodo zastopane stranke v sedanjem zboru.

Nem. nar. napredna stranka	prej 36	zdaj 35
Zveza nem. ljudske stranke	41	49
Nemški radikalci	8	21
Krščanski socialci	27	21
Svobodna nemška zveza	9	3
Katoliška ljudska stranka	27	23
Mladočehi	61	53
Češki konservativci	1	2
Poljski klub	55	60
Poljske ljudske stranke	8	9
Malorusi	9	11
Slovenci	16	15
Hrvatje	11	10
Srbi	2	2
Italijani	19	19
Rumuni	5	5
Ustavoverno veleposestvo	28	30
Konservativno	19	19
Centrum	6	6
Srednja stranka poleposest.	2	3
Socijalni demokratje	15	10
Divjaki	20	9
Skupaj	415	415

Razun teh strank so se ustanovile še dve nove stranke in sicer češki

„Hodimo nazaj!“ pravi nek spremeljevalec. „Nazaj, nazaj!“ ponavljajo drugi. „Ne!“ kliče hrabri duhovnik Bonin. „Le srčnost, le pogum, le naprej!“ Nastopi noč.

Bila je res grda, mrzla, vetrovna in strašna. Spanja nobenega. Drugo jutro gredó naprej in ob 8½ 11. avgusta stopil je pogumni duhovnik Bonin na vrh narvišje gore v Evropi!

Sneži polagoma. Vrh je zagnjen v meglo. Vze zmrzuje; zmrznilo je tudi vino in voda za sv. mašo. Kaj začeti?! Urno začnejo trebiti sneg. Eni zabivajo kole v led in pripravljajo altarno mizo, drugi zapalili so ogenj. Vse trepeta v mrazu in se greje. Strašen vihar žuga pa vse odnesti in razgnati.

„Kako se bo maševalo?“ zaupije nekdo. — Toda — med tem, ko se devajo svetinje v deske altarja, se neprestajlivi duhovnik Bonin obleče in začne sv. mašo. Tovariš duhovnik mu streže. V takem mrazu in v takem viharju je

agrarci 6 in češka delavska stranka 4. Vseh poslancev skupaj je torej 425.

Angleška kraljica Viktorija umrla. — V torek zvečer ob 7. uri je umrla v gradu Osborne na otoku Wight angleška kraljica Viktorija. Dosegla je visoko starost 83 let. Kot devetnajsetna mladenka je nastopila vlado 20. junija 1837 po smrti njenega strijca Viljema IV. Vladala je torej že 64. leto in je bila najstarejša od sedaj živečih vladarjev v Evropi. Trpela je že delj časa na nevarni živčni boleznii. — Uzrok so bile največ za Anglijo neugodne homatije v Južni Afriki. — Za njo zasede angleški prestol njen najstariši sin princ Waleski, ki bode vladal kot kralj Albert I. Mož je pa tudi že star 60 let.

Poljaki v nemškem drž. zboru.

— Poljski poslanec Mizerski v nemškem državnem zboru je očital nemški vladi, da hoče po vsej sili raznaroditi Poljake, živeče v nemški državi, s tem, da odpravlja iz ljudskih šol podučevanje poljskega jezika ter da sili poljske otroke, da se morajo učiti jedino le nemščine.

Zastopnik nemške vlade se je takim pritožbam — rogal in je brez ovinkov povedal, da nemška vlada ne bode mirovala, dokler popolnoma ne ponemči Poljakov živečih v nemški državi. Iz tega odgovora Poljaki lahko razvidijo, da nemška „kultura“ ne obstoji v ničem drugem nego v stremljenju po podjarmljenju vsega kar ni nemško. Pri takem narodu kot so ti Prusi pač ne more biti govora o blagih čutih.

Francozka zborni — 14. t. m. se je pričela v francoski poslanski zbornici burna razprava o kongregacijskem zakonu.

Zidom in nemanje Nemcem prijazna vlada Waldeck-Rousseau-a je namreč predložila zbornici načrt zakona, vsled katerega se naj zapleni premoženje katoliškim učnim in vzgojevalnim zavodom in samostanom. Za ta zakon bodo gotovo glasovali židovski in protiverski privrženci sedanje vlade, a desnica in centrum bodeta z obstrukcijo preprečila, da se sprejme tak zakon, ki bi izpodrezal življenske žile celi Franciji. V prvi seji je prišlo v razgovor papeževo pismo na

malokateri duhovnik kedaj sv. mašo opravljal. Ves čas sv. maše držé možje deske in koverte po koncu in altarno mizo, da ni vihar vse prekucnil in odnesel, sam večni Bog ve kam.

Pol ure trajala je sv. maša. Jezus se je daroval nebeskemu očetu na najvišji Kalvariji cele Evrope!

Z veseljem so pozdravljali pričujoči Gospoda nebes in zemlje in s solzami v očeh zapeli mu hvalo za čudovito rešitev in pomoč do take višočine. Kedo je bil tega pa bolj vesel, ko vrli mašnik Bonin?!

Veseli vrnejo se z gore, v sto in sto nevarnostih. Ko pridejo do duhovnika, ki je bil na poti ostal, se vstavijo in okrepčajo. Vihar grozno tuli in sneg naleta, — v dolini pa se vse topi in gori grozne vročine. Drugi dan bili so v nižini, srečni in veseli. Exp.

LISTEK.

In Excelsis.

Sv. maša na najvišji gori Evrope, na „Mont Blanc-u“.

Med vsemi gorami Evrope je „Mont Blanc“ (Mont Blank) v Alpah najvišja, šteje 4816 metrov. Pokriva jo večer sneg. Malokedaj dosegla je vrh tega velikana človeška noga. Ogromna višočina pač, ki štrli proti nebu. Da se bo pa kedaj tam gori stvarniku vesoljnega stvarjenja daritev sv. maše opravljala, tega bi živa duša nikdar ne bila mislila, in vendar se je to zgodilo koncem devetnajstega stoletja in sicer l. 1893.

Bilo je 9. avgusta, meseca najhujše vročine. Trije milanski duhovniki so bili tako srčni, da sklenejo splezati na grozno višočino imenovane gore, in — če bo le mogoče, tam darovati sv. mašo. Č. g. Ivan Bonin sprožil je to misel. Pač lepa, vzvišena misel, ali težavna, smrtnonevarna!

pariškega kardinala, nato je sledil odgovor predsednika, da bode vlada znala varovati „pravice“ republike in ne bode dovolila, da se umešava Vatikan v „notranje“ zadeve francozke. — No, da se židje in Prusi „umešavajo“ v te zadeve, to pa dovoli sedanja francozka vlada!

Vojna v južni Afriki. — Značilno za položaj v južni Afriki je to, da je Angležka v celi kapski koloniji proglasila vojno sodbo in obsedno stanje. To pomeni, da je med holandskim prebivalstvom v Kapu tako razpoloženje, da ni daleč od splošnega ustanka. Angleški listi tudi previdno molče o položaju v Kapu, kar znači, da v tej pokrajini že vse vre in kipi. Prva posledica ustanka bi bila pač ta, da se ljudstvu pobere orožje in streljivo, seveda takozvanim Afrikandajem.

„Central News“ poroča iz Standerton, da je v okrožju Ermelo zbranih šest burških armad, ki hočejo predrati v Natal. Louis Botha je vodja tega združenja. Skupno je v tem kraju zbranih 8000 Burov.

Jako zanimiva so poročila o gibanju burškega generala Deweta, ki je razvil velkanske živahnost ob proggi Johannesburg-Pretorija. Enako in še genjalniši nego je bil zdaj ujeti Cronje se pojavlja Dewet v svojih bojnih načrtih, o katerih le malo kdo izvê, ker je njegovo delovanje vedno jako skrivnostno. Tako je prišlo slučajno v javnost, da je 3000 Burov 16. t. m. zajelo pri Carolini trikrat večjo armado Colvillesovo ter jo po kratkem boju prisililo, da se uda. Vojakom so pobrali orožje, potem pa jih na pol bosa in raztrgane zapodili v beg, docim se je Colesviltu posrečilo pobegniti na konju. Angleški listi lažljivo poročajo, da so v tej bitki Angleži Bure premagali.

Novice.

Duhovske vesti. — Č. g. Parmeggiani, administrator v St. Petru ob Soči je imenovan vikarjem v Beglianu.

G. Jožef Vidmar vikar v Gorenjem polju je obolel. Nadomestuje ga g. kaplan Pečenko iz Kanala.

Nazaj v cerkev! Tako kličeta Tuma in Gabršček č. duhovščini. Duhovniki nimajo po njih mislih zunaj cerkve niti pravice usta odpreti. Zunaj cerkve imata le ona dva pravico govoriti.

To pa ni tako! Duhovniki so avstrijski državljani in imajo kot taki pravico v javnosti govoriti kakor Tuma in Gabršček. Prav s tako pravico bi smeli mi klicati dr. Tumi: Nazaj v pisarno! Zunaj pisarne nimata nič opraviti. Tam uganjajte z ljudmi kar bočete, zunaj advokatske pisarne pa ne!

Pa ne samo kot državljani, ampak tudi kot oznanovaleci Božje besede imajo duhovniki pravico in dolžnost javno nastopati, kadar se sv. vera in sv. cerkev napada. Ali naj duhovščina molči na vse brezverske članke v „Slov. Narod“, v „Soči“ itd.? Ali naj duhovščina drži križem roke, kadar je treba prepričati izvolitev liberalca, kakor je dr. Tuma? Nikdar!

„Slov. Narod“ in za njim „Soča“ čebljata nekaj o pastirskem listu dalmatinskega nadškofa Careva, katerega pa ne razumeta. Resnica je le to, da Carev opozarja, naj se duhovniki v tamošnjih čisto narodnih bojih med Hrvati in Italijani in v strankarskih čisto političnih praskah med pravaši in narodnjaki ne izpostavljajo napadom in blatonju. Pri nas je vse drugače! Mi imamo opraviti s sovražniki sv. vere — z liberalci. Zato je dolžnost naša, da nastopimo ne samo kot državljani, ampak kot duhovniki v cerkvi in zunaj cerkve!

Kaj uči nadškof Carev? — „Soča“ se sklicuje na nadškofa Careva v boju proti nam. Dobro, če je „Soči“ nadškof Carev avtoriteta, naj poslušaj kaj uči ta nadškof glede volitev! Pred tremi leti je Carev pred državnozbornimi volitvami skupno z drugimi avstrijskimi škofi izdal pastirski list, v katerem pravi:

„Ljudski zastopniki v državnem zboru namreč ne upivajo samo na državno in državljansko življenje, ampak tudi na versko, cerkveno življenje. Sedanja ustava prisloja namreč državnemu zboru pravico, da se posvetuje in odločuje o vsem širnem polju odgoje in poduka, prisloja mu celo pravico, da določa razmerje med cerkvi in državo, ter urejuje zunanje cerkvene razmere. Ali pa more biti pa-

stirjem sv. cerkve vse eno, se li obravnavajo ta vprašanja temeljito in stvarno, v cerkvenem duhu, ali pa nasproti s predsodki, prezirljivo, ali pa celo sovražno? Ali pri nas ne uči skušnja, da so se v teh zadevah prejšnje čase storile osodopolne napake, vsled katerih ne trpi le cerkev, ampak tudi državni red?

Največega pomena je torej, komu izročite tako velevažen posel, kakor je posel državnega poslanstva; od njega bodo tudi odvisne vaše najsvetejše zadeve....

Z raznih stranij se bodo trudili za vaše glasove, zlasti tisti, ki hočejo, kakor pravijo, edini zastopati vaše koristi. Sumničli in obrekovali vam bodo cerkev in njene služabnike; z brezvernimi, nezvršnimi obljubami in obeti vas bodo skušali privabiti; porekó vam, čas rešitve iz pozemeljske revščine se je približal, srečni dnevi nastopijo sedaj za vas, če le daste svoj glas možem, ki trdijo, da le oni zastopajo delavce. Varujte se takih krivih prerokov! Ničesar nimajo, čemer bi mogli spolniti svoje obljube, pač pa utegnejo vaš položaj še shujšati. Ne verujte veliko več tistim, ki podučujejo vas in vaše otroke v veri sv. cerkve, ki so bili doslej vaši skušenivi voditelji in so vedno v vseh potrebah vaši zvesti svetovalci, ki imajo goroko srce za vašo večno, pa tudi za vašo časno srečo. Ti naj vas podučé o končnih namenih onih zapejliveev in ne poslušajte ljudij, ki vas slepé s tem, da bodo na razvalinah altarja in prestola ustvarili raj. Volite može, ki se zvesto drže katoliške vere.....

Ako se nečejo avstrijski katoličani odreči vsemu vplivu na javne državne razmere, ako ne marajo žrtvovati svojih najvažnejših koristij, tedaj ne sme tako ostati. Skupno zastavo imate, okoli katere se zbirajte in združite pri teh volitvah — svojo sveto katoliško vero. Kvišku torej, katoliški može, tega znamenja se oklenite in v njem vas bodemo videli zmagujoče! Mi priporočamo to važno zadevo vsemogočnemu varstvu božjemu, priporočamo jo mogočni priprošnji preblazene device Marije in zato zaukazujemo, da se kako nedeljo pred dnevom volitve, katero naj gg. duhovni pastirji natančneje določijo, po vseh cerkvah naših škofij izpostavi Najsvetejše v javno čiščenje in da se opravljajo molitve za dobre volitve, ki naj bodo cerkvi in domovini v blaginjo in srečo.

Vprašanje o grško-slovanskem obredu beli glave vernim in pobožnim gospodom okoli „Edinosti“ in „Soče“. O tem smo hoteli danes obširno govoriti, pa smo morali odložiti radi pomankanja prostora. Prihodnjic spregovorimo par resnih besed.

V zadnjem času so čitali tudi v „Eccu del Littoral“ dva članka, ki pobijata „Sočo“ in „Edinost“. V glavnih točkah se z dopisnikom vjemamo, toda obžalujemo, da se je „Eccu“ že drugič prav po nepotrebnem obregnila ob „slov. kat. delavsko društvo“ ter ob opravičeno prošnjo goriških Slovencev, ki nima nič opraviti z „liturgija russa“. Vso resnico o tem povemo v prihodnji številki!

Iz Tolmina prinesla je „Soča“ čisto „frišno“ poročilo o dogodkih na dan volitve 9. t. m. Blati č. gg. duhovnike, ki so bili navzoči kot volilci, ali kot gledalci, zraven zavija in laže — pa to ni čudno, ker je to njen „gšeft“. Mislili smo dati „Soči“ popravek — pa ker je preobložena z gradivom in bi znala stvar odložiti na nedoločen čas, sklenili smo volilci katoliške stranke, naj se kot odgovor na „So ino“ laž in zavijanje poda resnična zgodovina tistega dne v Vaš list. Evo ga!

Tolmin se imenuje „il piccolo Pariggi“. To ime mu tudi pristuje, če v drugem ne, vsaj v tem, da ima kakor veliki tako tudi „mali“ Pariz svoje „Sansculotte“ (brezhlacnike) — se ve v manjšem številu. Videl si lahko ta dan zabuhle obraze, iz katerih so štrlele v svet z raznim špiritom napolnjene oči. Pa kdo bi jim zameril, če si drugače segrejejo otrple ude, ko jih hlače ne grejejo in so prisiljeni stati v tako hudem mrazu kot je bil tisti dan, na sredi trga. Ti obrazi so bili, ki so motili naše ljudi, da bi se odpovedali svojemu prepričanju. Dogodil se je slučaj, da je nek volilec iz Volč hotel ravno vstopiti v volilno sobo ko so ga obsuli ti ljudje ter upili nad njim ter ga hoteli pregovoriti. Na to vpitje so se nekateri v volilni sobi obrnili pogledat, kaj se godi pred vrati in

ko so videli — so se nasmehnili — to je bilo Tolmincem predržno, nesramno. Kdo bi se ne nasmel, če se spomni kako je bilo. Zdelo se nam je, da vidimo kmetskega gospodarja stoječega pred hišo in gledajočega na oblake za vremenom, a pri tem ga obsujejo hlevne muhe — za katere se on čisto nič ne zmeni. Tako se je godilo temu možu in zato smo se — smejali. Po volitvi smo šli h Kranjcu v gostilno vsi skupaj, tudi č. duhovniki z nami. Tam je vprašal nekdo iz Šebrelj novaškega gospoda: „Kod ste hodili, da imate tako prašne črevlje“. „Iz Volč — prah je pa silen. Ko bi bil cestni odbor kaj vreden, bi nam na čast dal poskropiti ceste, da bi tako ne prašilo“. G. gostilničar je bil koj pri rokah: „Kaj je bilo treba hoditi v Volče?“ Podučil ga je pa koj gospod, da to zamore presoditi le on sam, je-li bilo treba ali ne — drug pa nikdo. Temu gospodu se je pa ta dan pač zelo hudo godilo. Koj za tem je šel isti gospod po opravkih iz hiše. Na vratih ga dobi edno izmed zgoraj omenjenih „življenskih bitij“, ter se obdregne vanj: „Kaj se imate tako zaničljivo smejeti?“ Odgovor: „Ne da bi vedel“. „To je nesramno, skozi vrata gledati in se smejeti!“ „Se motite, nesramno je gledati skozi okno v hišo, ne pa iz hiše, ker pisano je: Neumnež gleda skozi okno v hišo, pameten človek pa pride skozi vrata v hišo“. Tedaj ga je zapustil — ali par korakov dalje pozdravil ga je mogočen žvižg in pisk. Ker je hvaležnost lepa čednost, se jim je tudi gospod lepo zahvalil in jih prosil, naj ponove še enkrat ta košček. Pa ker so Tolminci teoglavni, niso hoteli tega narediti, zato se je gospod obrnil in šel dalje, a v hrbet mu prileti (za hrbtom so ti ljudje mojstri) izraz tolminske kulture: „Prokleti farji itd.“ Tudi drugim č. duhovnikom se je godilo enako. Kjer so se prikazali, so jim žvižgali in jih zasramovali, kakor le zna „Sočina“ stranka. Zato smo se mi z duhovni vred — ker nas je bilo sram, da naše dušne voditelje tako zaničujejo v „olikanem Tolminu“ — zatekli v gostilno pri Kranjcu misleč, da bomo vsaj pod streho imeli mir. Pa motili smo se! Prišli so drug za drugim, najeti in plačani „Sansculotti“ v našo sobo, ter so najprej napadli nekega volilca iz Dreznice, ker ni volil z njimi, ter mu grozili, da bo šel domov — s krvavo glavo. Mož pa jim je glasno in razločno povedal: „Bojim se vas ne; vse premoženje imam na prodaj, svoje duše pa ne!“ Slava mu! posebno še, ker „Soča“ laže, da smo ga jim mi vkradli. S tem, da so moža dražili, so hoteli menda vneti prepir in pretep — pa se jim ni posrečilo. To jih je peklo — zato so pa spustili z gromovitim glasom razne nesramne in ostudne pesmi med svet, da so se resnim možem, očetom odraslih otrok lica rudečila — jeze in sramote. Pa potolažili smo se in jih prezirali. Da so bili ti razgrajaci najeti, pričra nam dejstvo, da so bili vsi prostori v gostilni prazni, le v našo sobo se je vse gnetlo, tako da niso mogli vsi sedeti, dasi so se stiskali, kar so mogli. Da nam je presedalo v takej družbi in da smo komaj čakali, da gremo iz tega „gnjezda“ — se ne bo pač nikomur čudno zdelo. Pa čakati smo morali, ker se je bilo bati ožje volitve.

V tem je vendar ura kazala edno in udje komisije so šli gledat, je-li došla brzojavka o izidu ali ne. Še jih ni bilo nazaj, ko zagledamo nekoga teči proti nam. Koj ko je vstopil, nastal je huronski ropot, vrišč, teptanje z nogami in tolčenje ob mizo, pri kateri so bili zbrani tolminski „orjaki“. Koj smo vedeli, kaj pomeni to za nas. Zato smo hiteli iz sobe, nekteri vprašat, koliko je večine, drugi k vozom, da se odpeljemo.

Da so bili Tolminci med bojem nesramni, se ne čudimo, ker so bili razgreti od pijače ter se je šlo za njih vaščana. Pa da nas bodo tudi pozneje napadali — tega nismo pričakovali. No, ravno s tem sopotkazali se v lepšji luči svojo naravo. Ko smo tako stali in se med seboj in z našimi duhovniki pogovarjali, ter čakali, da vozniki naprežejo, hodili so okrog nas, ter skriti za vozmi vpili: „Sramota — farji ne bodo učili naših otrok“, na kar je nek Cerkljan odgovoril: „Učite jih pa vi surovosti — ker družega ne znate“. Na taka izz.anja je vse vrelo po nas. Novaški gospod je hotel narediti konec tem komedijam, kar se mu je tudi posrečilo. Obrnil se je k nekemu takemu in ga prosil, naj pride bližje, ako ima kaj povedati. Koj ni vedel, bi-li ubogal ali ne, ter se ozrl skozi

vrata, je-li se kaj moči zunaj ali ne. Videl je, da ni sam, tedaj je zavpil: „No pa grem“ ter se opotekel proti nam. Ko je bil dovolj blizu, pove mu gospod, da smo zelo vkaželjni in sprejememo radi podučilo od vsakega, če je kaj vredno. Mož je bil na to čisto osupnjen in je rekel malodušno: „Jaz vas nimam kaj poučevati, saj znate več kot jaz!“ V tem se je dvorišče napolnilo z raznimi elementi in dospel je na površje subjekt ednak prvemu. Oznanjeval nam je z mogočnim glasom, da ga je lahko slišalo pol Tolmina te-le resnice: „Farji naj ostanejo v cerkvi — kar je zunaj, naj puste nam!“ Kolikokrat je to ponovil, ne vemo, vendar to smo popolnem prepričani, da družega ni prav ničesar znal. Ko mu je imelo zmanjkati sape, je še enkrat zavpil „živijo“, ter opazoval, kak utis je napravil ta govor na nas. Tedaj ga vpraša novaški gospod: „Ali sem jaz državljan?“ rekel je: „Ste!“ „Imam volilno pravico?“ Zopet: „Imate!“ „Ali smem voliti po svojem prepričanju?“ Zopet: „Smete!“ — „Čemu se tedaj zadirate!“ Zahvalil se jim je tudi gospod za nauke, ki so nam jih dali in povedal, da smo spoznali, da drugega ne znajo kot vpiti „živijo“. Na to so poparjeni odšli.

V tem so vozniki napregli in voznik iz Cerknega šel je še po neka ogrinjala v hišo. Med tem mu je pa nek hudobnež zlomil škezo, ki drži vozno streho. Ker druge škode ni mogel narediti, hotel je vsaj to. Med tem ko se je to godilo na dvorišču, dajal je krčmar v hiši dobre nauke v prav grdi obliki č. g. dekanu iz Cerknega. Ponovil je, kar je vpila vsa druhal od jutra do tedaj na ulici — vse to pa iz hvaležnosti, ker je gosp. dekan nasvetoval, naj se zberemo pri njem. Vprašanje je: Jeli gostilna v Tolminu, kjer bi človek lahko ohranil svoje prepričanje, pa bi ne dobil zraven jedi in pijače — še surovosti za nameček? — Če je, naj se dotičnik oglasi!

„Soča“ piše tudi o nekih 10 kr. Izvedeli smo iz zanesljivega vira to-le: Vše po poti k sv. Luciji tožil je gospod novaški, da je pozabil plačati četrt vina, in dodal, da ne mara ostati dolžan. Prišedši k sv. Luciji, odpravil se je na pošto, da po nakaznici odpošlje krčmarju ta znesek — pa nek volilec mu je svetoval, naj se to zgodi brzojavnim potom — kar se je tudi zgodilo. Kako je bilo krčmarju pri sreju in vsem, ki so to slišali, razvidi se iz tega, da je najprej zapisal na brzojavko: „Resnično prejel 20 v.“ Pa radi tega so dvignili pristotniki hrup, tedaj je to prečrtal in zapisal: „Ne sprejemem!“ Tako se je končal ta dan, ki daje mislečemu človeku dovolj povoda, da se ga ne veseli, ampak da mu ostane v žalostnem spominu.

Iz Kanala. V 9. št. „Soče“ je zopet čitati dopis iz Kanala, v katerem se vnovič jemlje v zaščit našega „nepokornega, oblastnega“ mežnarja. Lepo tako! Čudimo se, kaj se „Soča“ toliko vtika v cerkvene reči. —

Sluti se pa, da ta neosnovan dopisič izvira „baš“ iz roke osebe, katera o cerkvi in cerkvenih obredih „baš“ nima nikakega pojma, katera „baš“ cerkev pozna le od zunaj, katera „baš“ se ne meni za službo Božjo, ter cerkvene obrede imenuje „baš“ komedije, katera se je „baš“ o priliki neke procesije z Najsvetejšim izrazila: „Schauen wir mal zu, wie die Komödie losgeht“, katera „baš“ ni bila vže več let pri sveti spovedi, katera „baš“ tudi druge odvrča od Božje službe. Kaj „baš“ ta človek išče v cerkvi, kaj se „baš“ briga za stvari, ki ga „baš“ nič ne brigajo in na katere se „baš“ toliko razume, kakor zajec na boben?!

V Rihembergu nam je začela huda presti od strani liberalcev. Gorje klerikalnim pristašem! V kozji rog nas mislijo spraviti s svojo omiko in naprednostjo v nazadovanju (ker o.i nazaj napredujejo kakor rak). Tudi piše se huda tistim, kateri vina še nismo prodali, ker sklenilo se je med omikanim (?) naprednjaštvom, da noben ne sme kupca stari stranki peljati, in tudi ako bi kupec sam hotel iti, mora se reči, da dotični vina več na prodaj nima itd. Glejte jih no, kaj nam vse obetajo. To je omika! To je skrb za občni blagor! In v take gonje se spuščajo tudi taki visoki omikanci, kateri bi se morali sramovati surovega maščevanja nad ubogim pošteno in mirno mislečim ljudstvom. Ali njihova liberalna naprednost jih je žalibog tako daleč privedla, da se več ničesa ne sramujejo. Popolnoma slepi so na umu, naj si bo

vodja ali najpodlejši agitator, vse nori. Ni jim mar ne vest, ne večnost, ne služba Božja, ne Bog. Celo ako kdo v cerkev gre, ne more molčati, ampak čez vsako Božjo besedo se posmehujejo in duhovnike zaničujejo. Kaj bo iz mladine naše? Mene strah navdaja. Ravno mladina se tako rada napaja v takem brezmejno slabem duhu. Izgovarjajo se nekateri stariši: Saj ne pustimo v roke svojim otrokom takih pohujšljivih listov, kakor „Soča“ in „Primorec“. Pa kaj to pomaga, ker so sami prenapolnjeni njih duha. Česar je polno srce, rado iz ust gre. Tedaj po izgledih, ako ne po listih, popači se tudi mladež. Druge pomoči ni, ako hočemo mladino nepokvarjeno obraniti, kakor take liberalne zapeljive časnike, kakor „Soča“ in „Primorec“, nazaj vračati ter zatirati na vse kriplje, dokler svoje pohujšljive vsebine ne izpremene. In ako tega ne storimo, bodo naši otroci namesto ubogljivi in pokorni, neubogljivi, razbrzdani, namesto krotki, ponižni in delavni, bodo drzni pohajči in agitatorji za vse slabo. Namesto enkrat skrbni gospodarji, bodo zapravljivi, ter se v družbah veselili ter drag denar in čas zapravljali, med tem ko bodo njihovi otroci in žene doma zdihovali v največji revščini, kakor se že pri nas zdaj dogaja.

Prosimo tudi „Sočine“ gospode, naj bi skrbeli za take reveže, kateri so v času volitve v dr. zbor, dne 3. t. m. čas, denar in celo zdravje svoje žrtvovali, ter zmrzovaje tresli se po Gorici, da se zdaj boleajo vsled tega in še k popisu ljudstva niso mogli priti, radi onemoglosti, za take naj bi tudi pobirali milodare gospodje okoli „Soče“, ne pa samo za Živca.

Iz gorenje vipavske doline. 19. jan. (Izv. dop.) Nadutost in lažnjivost liberalcev-naprednjakov. Kako lažnjivi so naši lažliberalci-naprednjaki, je razvidno iz mnogo očitnih dejstev. Pa če so ta še bolj očitna in znana celemu svetu, jih vendarle v svoji brezumni strasti nikdar ne prekličejo. Tako n. pr., je tod vsim dobro znano, da pretep v Skopem ob volitvah so provzročili pravcati liberalci, a liberalni listi ali „Soča“ e tutti quanti“ še vedno ponavljajo, da so ga provzročili katoliške stranke pristaši. Te dni, namreč dne 15. t. m. je prišel oni oko izgubivši mož iz bolnišnice domov. Ta mož je miren pristaš prave katol. stranke, a nasprotnik, ki ga je ranil in pripravil ob oko, je pristni liberallec, 23 letni fantin, ki je bil že 3 krat obsojen v ječo. Tako mi je pravila tudi oseba, ki je spremljala ozdravljenega enooknega reveža te dni iz Trsta domov. Ravno tako je tudi vsem tod znano, da so goriški liberalci svoj čas napadli moze katoliške stranke, kar je razvidno iz preiskave in dosedajnih obsodb, ker je glavni provzročitelj pretepa bil te dni obsojen na 210 K odškodovanja in tako še neki drugi pristni liberalci. Če tega ne verjamejo liberalni listi, naj le na zadevnem mestu povprašajo! Saj ravno grda in ostudna pisava zlasti „Slov. Nar.“ jih je mnogo po Vipavskem spreobrnila h katoliški stranki, kakor sem slišal to od mnogih spreobrnencev. Tudi mi je eden izmed „intelligence“ zatrdil, da s tako odurno in ostudno pisavo si je „Slov. Nar.“ sam sebi in svoji slepi stranki spodkopal tla letos po vsem Vipavskem in zato je tudi Božič propadel in moral propasti, kajti njemu se prilastujejo večidel vsi oni ostudni dopisi. Kam bi prišla „Slovenija“ s takšnimi načeli, ako bi se utegnili res kdaj obstiniti?!

Čudni so ti gospodje liberalci, ali kakor se zdaj rajše „naprednjake“ imenujejo, čeravno lezejo prav za prav le nazaj v novošegno paganstvo, ker bi radi duhovščino in cerkev zatrli, ko bi le mogli; saj to kaže vsaka številka „Slov. Naroda“, „Primorca“ in „Soče“. Kako dobro bi se jim pač godilo, da jim ni zdaj vsa duhovščina na poti?! „Slovenija“ bi jim bila druga „Indija Komandija“ in „liberalna-naprednjaška dražnja!“ (Dalje prih.)

Iz hribov, 20. jan. 1901. — Vsi volilci z redkimi izjemami županije svetolucijske so „Slogini“ pristaši, razun Slapa in Roč. Šli so torej vsi volilci v veseljem na volišče v županski urad v Grme, v nadi, da se izvolijo volilni možje z gotovostjo na dr. Gregorčičev program, kakoršnega prepričanja so bili vsi prvotni volilci. Istih treh volilnih mož pa, kateri so sedaj po vsem Goriškem dobro znani, katerih z imenom

ni vredno imenovati, so se volilci privolili voliti, češ, tem trem ne zaupamo, ker jih že dolgo predobro poznamo. In prav so imeli! Sodili so jih dobro! Gospod župan Peterček pa se je drznil desnico stegniti trem najodličnejšim možem, da on garantira za vse volilne može, da bodo volili po želji prvotnih volilcev. Le pod tem pogojem so se volilci udali ter volili pod garancijo gospoda župana Peterčka, ker isti čas še niso vsi vedeli, da se patent dobi tudi v županskem uradu v Grmih za ligamoštvo. Hudirjev dopisnik s Tolminskega, zakaj nisi objavil pred prvotnimi volitvami, kje je ligamoštvo, pa bi bilo vse drugače v Grmih na dan volitve.

Vso čast trem volilnim možem, kateri so izpolnili dano besedo, ter so možko rešili svojo čast. Dva iz Loma, katerih eden hrepeni po sedežu v cestnem odboru, in enega iz Slapa pa vprašam: Vam je li kaj ugajalo v kočiji iz Tolmina do Slapa na dan volitve, na račun izvoljenega? Kaj ne, da je prijeten gosposki stan, le škoda, da je trajal tako malo ur?

Volilci svetolucijski so Vam pa tudi zapisali na čelo: Vas nikdar in nikamor več!

Hribovec.

Iz Komna. V „Soči“ in v „Primorec“ se čitata dva dopisa s Krasu. Na prvem se vidi, da je dopisnik iz Komna in kaže da ima malo razuma, ker to, kar v cerkvi sliši, nič ne ume in hodi poslušat, kakor so hodili farizeji Jezusa, da bi ga v besedi vjeli. Revče, ne bo nič! Povedano ti bodi, da cerkev bo stala olupšana in duhovniki bodo v njej učili, naj bo gologlavna prijetno ali ne!

Druga dopisnika pa močno peče, da je izvoljen dr. Gregorčič. Povedano mu bodi, da v Komnu in splošno po Krasu smo z njim prav zadovoljni in več stječemo njega, ko dva Tuma. H koncu kliče dopisnik: „Štanjel, Kobiljaglava, Velikidol, Štjak, Brestovica, Vojščica, Kazlje, Repentabor in Tomaj, zdramite se! Mi pa pravimo: Ostanite trdni, kakor do zdaj! To vam bo v čast in v korist!

Naprednjakom veljajo besede nekdanjega župana v Pliskovici: O široka skokira, kje si, da bi izolikal te ljudi.

Volji grad pri Komnu. Čitali smo v nekem listu, da je naš komenski nadučitelj daroval 2 K za Živca, in sicer iz milosrčnosti, ker da je naprednjak. Toda čuje! Ko smo mi pred 2 letoma delali prošnjo za šolo in je prišel z dotično komisijo tudi omenjeni g. nadučitelj, bil je on glavni, ki je ugovarjal in na vse načine nasprotoval, da bi ne dobili svoje šole. Takrat se mu nismo smilili ne mi in ne naši otroci. Ukazano mu je bilo od dotične oblasti, naj odmeri daljo od komenske cerkve do naše, a tu pokazal se je noveščaka, kajti napravil ni niti 2/3 kra. Sedaj pa, ko imamo lastnega pismošo, ima ta v svojem poštnem računu 4 km. Radovedni smo, kdaj se je tako oddaljil Komen od nas? Može! Zdaj bi bil zopet primeren čas delati prošnjo, ker je upanje, da nam bo zdaj g. nadučitelj naklonjen, ker je postal napreden in ga je tudi naš podžupan ubogal, da je šel v Sežano in stal tam kakor skala.

K koncu še to! Pretečeni teden je dobil naš g. nadučitelj od davkarije, da ima plačati za cerkev 70 h. Ko je to vdobil, hudoval se je in rentočil, kako da od njega toliko zahtevajo. Nato mu reče nek deček: O, kaj to! Mi plačamo 9 K. Ko je naprednjak to slišal, se je vpkojil (no dobri kristjani smo vsi).

Od Sv. Lucije. Visoko-plemeniti tolminski tržani nas zdaj pri vsaki priliki in nepriliki pikajo in zbadajo, da so se nekateri naši možje spremenili v krave. Je morda to tolminska hvaležnost za skazano uslugo? Ovid pripoveduje v svojih bukvah, da so se v starodavnih časih ljudje spremenili v žabe, v tiče, v netopirje, v svinje, v pajke..... Če so se tedaj, kakor Tolminci pravijo, nekateri naši možje res spremenili v krave, bomo gotovo v kratkem slišali, da jih je tolminski mesar Kranjc polovil za svojo mesnico, in Tolminci bodo potem imeli od tod ne le poslance na Dunaju, ampak tudi dobro govejo župo doma v loncu.

Iz Biljane! V nedeljo zgorela je hiša in hlev posestnika Josipa Markočiča. Rešili so le živino, in nekaj obleke, drugo je vse zgorelo. Zavarovano je bilo pri banki „Danubio“ za 12000 kron. Nevarnost bila je velika za okoli stoječe hiše in hleve, iz katerih so že blago iznesli. Bogu se moramo zahvaliti, ker ni

bilo votra. Na nepretrgano zvonjenje vseh treh zvonov prihiteli so ljudje iz cele okolice na pomoč, da se je ogenj pogasil. Vsem pomočnikom srčno hvalo za trud!

Ciganski pogreb. 19. t. m. je bil v Tolminu pokopan cigan Julček Huber, rojen pred 7 tedni v Uhačevem hlevu v Tolminu. Svetil je ciganeček, nosil cigan, zad pa je šla vrsta ciganov pogrebeev. Tudi ciganski pes je bil zraven. — Ljudje pravijo, da niso še nikoli nikjer slišali, da bi bil kak cigan umrl. Rojen da, umrl pa ne! Pa kakor videti, so tudi cigani začeli umreti.

Z Vojščice. — Deblo hrastovo je nogu zlomilo možu na Vojščici, ko so voz razkladali. Več previdnosti!

Led na oltarju! — Na sv. Pavel in sv. Anton je bil po Krasu zopet tak mraz, da je tu in tam zmrznila voda na oltarju pri sv. maši.

Potrjen deželnozborski sklep. Vsled najvišjega sklepa z dne 28. decembra 1900 je potrjen načrt zakona za stran spremembe § 8. cestnega zakona iz leta 1894. Po tej spremembi dobi kobarški okraj svoj cesni odbor, tolminski pa izgubi 2 odbornika, namesto 9 jih bode imel samo 7. — Ker je vsem cestnim odborom tolminskega polit. okraja potekla šestletna poslovna doba, razpišejo se te dni nove volitve, ki se bodo vršile kakor tudi one v polit. okraju goriške okolice — v prvi polovici meseca februarja. Za sežanski okraj bode volitev cestnega odbora dne 26. t. m., za korminski, červinjanski, gradski in tržiški pa med 22. in 25. t. m.

Mestne volitve v Ljubljani ovrene. Vsled pritožbe proti mestnim volitvam v Ljubljani, katero je podal dr. Šušteršič pri upravnem sodišču na Dunaju, je slednje ugodilo pritožbi ter uničilo volitve v II. in III. razredu. Vsled tega postane neveljavna tudi izvolitev župana Hribarja.

Dr. Alfonz Mosché umrl. — V Ljubljani je umrl dne 15. t. m. odvetnik in predsednik kranjske odvetniške zbornice dr. Alfonz Mosché, eden najodličnejših ljubljanskih meščanov in rodoljubov slovenskih. Ranjki je o svojem času največ pripomogel k zgradbi „Narodnega Doma“ v Ljubljani s tem, da je ustanovil takozvano „krajcarsko družbo“ ki je znašala po novih darove za zgradbo lepega poslopja. Ustanovil je tudi list „Slovenski Pravniki“ in dosegel velikih uspehov v slovenskem uradovanju na ljubljanskih sodiščih. Bil je več let občinski svetovalec, deželni poslanec itd. sploh mož, kakoršnih ima malo slovenski narod. Ohranimo mu trajen in hvaležen spomin!

Naša društva.

Udom „Trgovsko-obrtne zadruge“ naznanjamo, da je sodnija I. instance dne 22. t. m. razsodila, da odpoved pred preteko mpetletne dobe ni dopustna.

Kakor smo vže svoj čas storili, opozarjamo zopet vse ude, ki so lani novembra meseca deleže odpovedali, da naj vsi točno vplačujejo obroke, ker drugače bi izgubili cele deleže. Rekurz je vložen. Za odstop bo še čas!

V obrambo naših denarnih zavodov. — Proti sklenjeni pogodbi in proti prepričanju, da je „za narodno čast in korist potrebno ne napadati denarnih zavodov“, je začela „Soča“ znova napadati naše denarne zavode sploh in posebej še „Centralno posojilnico“, katero imenuje zaničljivo „Centrifugo“. Proti taki nesramnosti se moramo braniti.

„Soča“ povzdiguje narodno-napredne denarнице v deveto nebo in se hvali, da uživajo pri ljudstvu neomejeno zaupanje. O nas klerikalcih in farjih pa pravi, — enkrat prikrito, drugič odkrito, — da pridemo z našimi denarnimi zavodi na kant, da privedemo ljudi v nesrečo, da nastavljamu ljudstvu zanjke, da sleparimo Boga in ljudi, da smo sploh ljudje, katerim denarja ni zaupati. Tako „Soča“ in nje pristaši po vseh krčmah. Vesoljni svet pa sodi drugače o varnosti in zaupanju v denarnih opravilih. Nikjer na svetu namreč nimajo ljudje zaupanja v liberalne denarнице, celo oni, ki liberalcem duše in kosti zaupajo, jim denarja ne upavajo. To nezaupanje izvira od tod, ker liberalci nimajo ne vere in ne božjih zapovedi. Takim pa ni varno zaupati denarja. V resnici je v našem stoletju

propalo vže na stotine liberalnih denarnic in skornj vsako leto beremo, kako so ubožni ljudje prišli ob svoje trdo prihranjene groše pri tej ali onej liberalni banki ali posojilnici.

Nasproti pa imajo ljudje in tudi sami liberalci v duhovske posojilnice največje zaupanje, ker se sploh ni slišalo, da bi bil kak cerkven ali dobro krščanski zavod ljudij opeharil.

Tako se na sploh po svetu sodi, ali bo slovensko ljudstvo delalo izjemo in nosilo za zaupanjem denar hranit liberalcem, ne vemo.

Odločno pa protestujemo proti temu, da bi bili mi manj vredni zaupanja ko naši liberalci. Ljudstvo pa naj samo sodi, komu je bolj varno zaupati denar, „farjem“ ali narodno-naprednim kolovodjem.

Narodno-napredne glave se povsod poganjajo za ključe hranilnic in zahtevajo njih preosnovno po modernih sistemih. To nas spominja starega lisjaka in svetovno znanega liberalca „očaka Frančiška Crispi“. Ta mož, ki bi bil rad pogoltnil papeža in vse farje, je bil velik finančni talent in si je vedno brusil jezik o klerikalni banki v Neapolju, katera je veljala za najzanesljivejšo v Italiji. S sleparstvom in nasilstvom jo je vdobil v roke — ta velik naprednjak in narodnjak. A kaj se je zgodilo? V dveh letih je propal, zginili so milijoni iz denarnice, kakor dve leti poprej iz rimske banke. Naprednjak in narodnjak Crispi je skaza finančni talent — s sleparstvom.

Še večja glava je bil slavni radikalec, naprednjak in narodnjak francoski Clémenceau, a nesreča je hotela, da so ga zasačili pri velikanskem sleparstvu v panamski družbi. Na tisoče ljudi je prišlo ob denar, katerega so po neumnosti zaupali narodno-naprednemu poslancu. Tako se godi po vesoljnem svetu.

Preuravnava pravil e. kr. kmetijskega društva. Zadnji „Gospodarski list“ je objavil poročilo in načrt o preuravnavi pravil e. k. kmetijskega društva v Gorici. Ta predmet pride na dnevni red občnega zbora, ki se bode vršil v Gorici v društvenem uradu dne 11. februarja t. l. — Glavna namera te preuravnave je decentralizija, — društvo naj bode imelo svoje odseke po deželi, kateri bodo lahko razvijali nekako samostalno delovanje. Ne vemo še prav dobro, kaj da tiči za grmom tega načrta, a proučiti hočemo stvar prav dobro in razodeti svoje mnenje še pred občnim zborom. — Tudi imenovanje društvenega tajnika bode na dnevnem redu istega zbora. Po službenem razpisu bo imel tajnik tudi nalogo, na raznih krajih dežele prirejati kmetijska predavanja. Če je tako, potem bo moral znati oba deželna jezika, kar je itak neobhodno potrebno, ker mora tajnik vsak dan občevati s strankami obeh narodnosti in gotovo več s slovenskimi kakor z italijanskimi. Kmetijsko društvo dobiva vsako leto znamenite podpore za kmetijske potrebe cele dežele, torej je pravično in potrebno, da se tudi v tem oziru enakopravno preskrbi za celo deželo. Bomo videli!

Shoda v gostilni g. Gorjanca v Attemsovi palači na Kornu, katerega je sklicalo za nedeljo ob 3. uri popoldne „Slovensko kat. delavsko društvo“ in pri katerem je govoril g. Ernest Klavžar o novem domovinskem zakonu, se je udeležilo jako mnogo ljudi. G. Klavžar je v tri četrt ure trajajočem jako poljudnem govoru pojasnil zbranim važnost novega domovinskega zakona posebno za delavski stan. Može so ga pazljivo poslušali in so mu bili jako hvaležni za ta koristen poduk ter so kazali svojo hvaležnost s tem, da so mu na koncu govora živahno ploskali.

G. Ernest Klavžar je govoril o domovinski postavi od dne 5. dec. 1896. Podal je kratek pregled o razvoju domovnih postav od Marije Terezije do danes. Potem je razložil jedro nove postave in pogoje za sprejem v novo občino. Ob sklepu je med burnim odobrovanjem spodbujal zborovalce, naj bodo zvesti svoji narodnosti, ne več kot tujei ampak kot domačini lepe Gorice. Slovenci hočemo ostati Slovenci, ne pokveke, kakoršnih je v Gorici vse polno. „Šolski dom“ je naše upanje za bodočnost, ker se v njem šola slovenski mestni naraščaj.

Predsednik dr. Jos. Pavlica je zahvalil govornika za nauk in pojasnilo. Nato je naznanil sledeče:

1. Vsaki si hitro preskrbi krstni list od dušnega pastirja onega kraja, kjer je bil krščen.

2. Ravno tako domovinski list od županstva one občine, kamor je pristojen.

3. Prošnje na mestni magistrat in potrdila o desetletnem bivanju v Gorici je tiskalo društvo. Od sobote dne 26. t. m. naprej bodo vsaki dan od 10-12 v sobi podpornega društva nekateri gospodje brezplačno izpolnjevati prošnje in potrdila. Slovenci, prepisite se pod mesto!

Vabilo. Podpisani „pripravljali odbor“ „Tiskovnega društva v Gorici“ vabi č. gospode duhovnike v mestu in na deželi in p. n. dobro misleče gospode in gospe iz mesta in iz dežele na „ustanovni občini zbor“ na novo ustanovljenega „Tiskovnega društva v Gorici“. Ustanovni občini zbor se bode vršil 31. t. m. ob 11. uri predpoldne v prostorih „Centralne po-objilnice“ via Vetturini št. 9.

K obilni udeležbi iz mesta in iz dežele vabi

Pripravljali odbor „Tiskovnega društva v Gorici.“

V Biljani. Pred 6 meseci ustanovilo se je v Biljani bralno društvo „Lipa“. S časom pa je začelo hirati, izgubilo je tri odbornike in že so mu prerokovali pogin. Pa nekteri udje so stvar vedno podpirali in izvolili nove odbornike. Društvo je zopet v pravem tiru.

Za „Alojzijevišče“. — Preč. g. Jurij Peternel 10 K; preč. g. A. Manzini 10 K; preč. g. Jos. Schlunder 10 K; g. Ferd. Sedej 1 K.

Bog povrni!

Za „Šolski Dom“. — Vesela družba je nabrala na god sv. Antona dne 17. t. m. v gostilni gospoda Antona Figelj v Pevni svoto 10 K.

Za kratek čas.

Kaj je klerikalizem? — „Soča“ in nje sinček „Prismojenček“ se že leto dni trudita, da bi nam povedala, kaj je klerikalizem. Do zdaj se ni še posrečilo, kajti trditve se ne vjemajo. — V neki zadnji številki pa je „Soča“ poskušala povedati, kaj so klerikalci. Reči moramo, da nam med vsemi „Sočini“ trditvami ta najbolj ugaja. „Soča“ pravi, da so klerikalci tiste „brumne duše, ki guliyo pete in imajo pritleh razdrapano hlače“.

S tem so klerikalci zadeti v peto!

Hej Kristina, kam pa greš tako naglo? „K petju v čitalnico“, odgovori ona. „No, ali že poznaš note?“ vpraša Ivan iz „Pod-ture“. „Poznam še ne, ali grem za njimi“. „No, ti pa misliš, ko držiš note v roki, da greš za ovcami na goričico s palico v roki“.

Knjiga „Naši narodni grehi“ se dobiva v „Narodni tiskarni“ v Gorici in pri knjigotiču g. Likarju. V nobeni slovenski hiši ne bi smela manjkati ta knjiga, iz katere se moramo učiti, kako živeti res slovenski in kako se ogibati narodnih grehov. Baš sedanje volitve po obmejnih slovenskih pokrajinah so zopet pokazale, kako potrebni smo še narodnega pouka. Zatorej Slovenci, ne izogibajte se tej prekornosti knjigi in naročite si jo! Cena knjigi je 50 vinarjev po pošti 5 vin. več.

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v Št. Petru
(pri Gorici).

Priporočuje ista tudi za maše č. gg. duhovnikom. Za pristnost se jamči.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni pítanec najboljše vrste na drobno Kg. po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,
svečar,
ulica sv. Antona 7, Gorica.

G. Likar,

Gorica, Semeniška ulica št. 10.

Trgovina pisarniških in šol. potrebščin.

Raznovrstno papirnatu blago.

Knjige: molitvene, šolske in vpisne.

Tiskovine iz „Narodne tiskarne“ po enaki ceni. Preskrbuje tisk vizitnic,

računov, kuverte z napisi.

Sprejema v vezanje knjige.

Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,

(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. — Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegatnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Večna luč!

Redko kedaj se dobi prozornega, dobrega pristnega oljkega olja za „večno luč“, marveč navadno le mešano, nesnažno olje. Najslabše olje pa je tako, ki obleži na dnu posode. Prodajalec dá tudi tako olje za „večno luč“; da pa tako olje z nobenimi stenji, niti z navadnimi „duščami“ ne gori, je znano vsakemu iz skušnje.

Da ne bo več pritožb, da olje ne gori, ali pa da premočno gori, ali da stenj preveč olja povzije, omislil sem si *troje vrst stenjer*. Priporočam torej, da se po dobroti olja rabijo

Kofolovi stenji,

katere garantiram za trajno „večno luč“ tudi v najhujšem mrazu. Pouk s pošiljativjo.

Za prozorno dobro olje stenj **O**, za slabše **I**, najslabše (nesnažno) **II**. — Za visoka stekla „Giullonov Aparat“ stenj **O**, I K 60 v., stenja **I** in **II** 3 K. — Za navadna nizka stekla stenj **O** I K, **I** in **II** 2 K 40 v. — Skatljica stenjev zadostuje za eno leto.

Stekla vseh vrst in barv. Dolenčeve sveče iz pravoga čebelnega voska po originalnih cenah.

Se priporoča preč. duhovščini

The Kofol,

cerkvenik v Kanalu (Goriško).

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici,

Gosposka ulica hiš. štev. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberi, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Važno za vsakega!

Važno za vsakega!

Važno za vsakega!

prodajalnica po najnižjih cenah, dokler je še kaj v zalogi!

Dobiva se za

gld. 2.20 nikelnova anker remonter ura s posebneno franc. verižico in tokom.
gld. 4.65 prava srebrna rem. ura s posebrn. ameriškansko verižico in tokom.
gld. 4.90 prava srebrna rem. ura za gospe s posebrneno angl. verižico in tokom.
gld. 11.70 prava 14 karatna zlata remont. žepna ura, z baržun. skatlo in eleg. verižico.

Za vsake uro 3 leta poročtva.

gld. 1.50 pravi 6 karatni zlati prstan in en lep kamen.
Pošilja tudi proti povzetju ali proti predplačilu zneska. Kar ne ugaja, se vzame v 8 dneh nazaj in se koj vrne dotični znesek, takó da kupce ni v zgubi.

Bratje Hurviz. kupóljia izvoza, Krakau Stradom 17

Bogato ilustrovani zapiski cen za ure, nakite, zlato, srebrno in kineško-srebrno blago po znižanih cenah se dobivajo brozplačno in poštnine prosto. Agenti se iščejo.

C. kr. priv.

civilni, uradniški in vojaški krojač na Tra v n i k u št. 22, I. nadstropje v Gorici,

M. P O V E R A J,

priporoča p. n. občinstvu svojo izborno zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn, obleko, sobne in dežne plašče

Velika izbor

zavratnic in ovratnikov, perilo, Jäger-srajce, sploh vse k obleki spadajoče; prodaja zdravo in trpežno blago tudi na meter; vse jako po ceni.

Civ. in duhovenski površniki od gl. 15.— nap.

Površniki letni 9.— „

Obleka možka 8.50 „

„ za dečke 1.80 „

Nepremočljivi havelok 9.— „

Cene stalne; 5% odbitka. Vsako naročilo izvrši se točno.

Nova delavnica

cerkvenih posod in orodja.

Gorica, magistratna ulica št. 8.

Podpisani vsaja si naznaniti preč. duhovščini, da je odprl novo delavnico cerkvenih posod ter se priporoča za narobe svečnikov, svetilnic itd. v vsakovrstni kovini in v vsakem slogu po najnižjih cenah.

Ker se nima ilustrovanih cenikov, pošlje po želji preč. duhovščini obrise raznih posod in orodja.

Priporoča se tudi za popravljanje rabljenih reči, jih zopet posrebrni in pozlati tako, da dobijo prvotno stanje.

Izdeluje strolovođe po najboljših iznajdbah in popravlja že rabljene.

Udani

Franc Leban,

srebrar.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. štev. 23,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Milsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v prtiličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnih in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbii.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v prtiličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Edina slovenska zavarovalnica!